

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A. -Általános Tudósító- hirdetési osztálya Budapest.

Nyilvántartási szám 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Társadalmi nevelés.

Forduljunk bármerre, mindenütt sok jó és helyes nézetet és javítási törekvést találunk. Buzgólkodunk az egész társadalom eddigi rendje ellen; de a javulás mindig csak a szavakban marad, s a tettekhez soha se jutunk a nagy szóáradat miatt.

Mindenben csupa elmélet vagyunk, de a gyakorlatot kerüljük, attól félünk és menekülünk tőle.

Igy van ez a nevelésnél is!

Ma mindenütt erősen buzgólkodnak a militarizmus ellen; mindenki, legyen az kis vagy nagy birtokos, munkás vagy hivatalnok, érzi ennek a tehernek súlyát. Tekintélyes hangok tanácsolják a fegyvervezést; minden nemzet lorrón vágyódik a világbéke után, szuronyok védelme nélkül; s mégis hogyan közreműködnek a családok gyermekeik nevelésénél arra, hogy az új nemzedékben nyilvánuljon a katonai intézménynek szükségletessége?

Nézzük csak meg, mit csinálnak e tekintetben a szülők?

Az atya vagy az anya, kis fiaiknak rendszeren oly tárgyakat adnak ajándékként gyanánt, a mely tárgyak folyton csak katonáskodásra figyelmeztetik őket. Adnak a gyerekeknek katonasapkát, vagy csákót, kartot, puskát és ha a család jobb módú, egész katonai egyenruhát.

Az így feldiszipelt, kizicizomázott fiúcskával sétálgat az anya, büszkén mutogatván az uralkodó viszonyok ferdeségét.

A férj buzgólkodik, sőt hevesen szónokol, agítál a gyűléseken a népek kiszípolozása ellen, a militarizmus által; a feleség pedig vezeti és mutogatja az utcán a kis katonákat. Egyébiránt az okos atya otthon arra betanítja és begyakorolja a kis fiát, hogy ha egyenruhában van, akkor tisztelegnie, szalutálnia is kell. E czélből ő maga által tanulmányozza vele az egész »salutir übünögököt«, megtanítja a vezényletre is s a fiúcska azután az udvaron más gyerekeket: kommandíroz.

Igy tehát folyton ugyszólván a bölcsőtől kezdve katonáskodunk; mint gyerek katonáskodik mindenki, legalább papiros csákóban és fakarddal; mint ifjú már valamely egyesületnek tagja, de csak olyanakkal, melynek van egyenruhája, és diszgyakorlatokra jár. Midőn pedig végre csakugyan besorozzák, akkor eleinte kicsit busul és sir is, de azután mégis csak büszke arra, hogy ő katoná; s midőn így hazatér mint »káplár«: mennyi lárna, mennyi öröm van a háznál! S alig hogy leteszi a katonai egyenruhát, rögtön fölveszi valami egyesület egyenruháját, s úgy megy ez az egész életen át, folytonos katonásdi parádéval.

Nem is csoda tehát, hogy senki sem veszi komolyan azokat a resolúciókat, azokat a határozatokat, melyeket a militarizmus ellen hoznak; mert mindenki tudja, hogy beszélnek s írnak csak azért, hogy a nyelvkészlet ki ne apadjon.

Ha pedig az irányadó tényezők egyenruhát igényelnek az egész nemzetnek, akkor is talán beleegyezzenek és csupa a lakaj uniformissal is megelégednének.

Azért lett csak guntyárgyává a hága békekonferencia is, mert hiszen rögtön azután még inkább fegyverkezett minden hatalom és még jobban fizetett minden nemzet mint azelőtt.

S így folyton radikálisak maradunk, de csak elméletben; gyakorlatban pedig katonáskodunk erősen azon indoklással: si vis pacem, para bellum!

Veszek egy más példát, a mely hasonlóképpen megvilágítja társadalmi nevelésünk csunya oldalát.

Ma az általános jelszó, sőt szabály az, hogy az ifjú nemzedék lehetőleg reálisan neveltsék, hogy az így oly praktikus ifjúsággá váljék, a mely végre megértene a mai élet folyását.

És mire neveljük az új nemzedéket?

Neveljük a legrosszabb, sokszor káros romantismusra. A gyermekek olvasására kapnak regényeket, melyek izgatják képzelőtehetségüket és romantikusukat és lesznek belőlük ábrándozókat, romantikus bolondokat vagy gyakran oly hősokeket, kik a rablást és gyilkolást jó eszközöknek tekintik ahhoz, hogy nagyzási és dicsőség utáni vágyukat kielégíthessék; azt a vágyat, melyet alkalmatlan, sőt demoralizáló regények olvasása bennük ébresztett.

Olvassátok csak a bírósági jelentéseket, ezekből látni fogjátok, hány olyan szerencsétlen gyilkos, rabló és más gonosztevő vallotta be, miszerint csakis a véres regények oltai annak, hogy belőlük oly emberek lettek, kik teljesen elveszték a becsületes életre nézve.

És nézzetek csak be a mi családainkhoz; hány jó hasznos könyvet találtak ott? Gyakran egyet sem, néhány csuf regényen és a naptáron kívül!

Ily nevelés van családainkban.

További nagy akadály a nevelésnél az, hogy a szülői rosszul logják föl az iskolai nevelést, azt híven, miszerint nevelési kötelességük megszűnik azzal, ha a gyermek iskolába megy; holott mégis csak a két tényezőnek, t. i. az iskolának s a családnak együttműködése vezethet a kívánt czélhoz.

Egyébiránt, nem egy szülől ismerék olyant, a kik gyermekük hóhérvát, kinzóját

látják a tanítóban és gyakran elfelejtik helyezni magukat az iskolával; holott éppen itt az összhang okvetlenül szükséges. Különbet lehetetlen az a folytonos felügyelet, melyre szükség van a gyermek életének.

Csakis az iskolának és a szülői háznak egyetértése, üdvös együttműködése lehet biztos záloga és nélkülözhetetlen feltétele annak, hogy az ifjúságnál hasznos tagokat nyerjen a család, becsületes polgárokat a hazá!

Ez hivatása, földadata a helyes társadalmi nevelésnek.

Cselkó József.

Védekezünk a szőlő-lisztharmat ellen.

A szőlő nagyszámu betegségei közül keltő van olyan, mely évről-évre megtámadja szőlőtőkeinket és így az ellenük való védekezést a legfontosabb munkák közé kell immár sorolni. Ez a két betegség a peronospora és az oidium.

Mindkettő egyaránt veszedelmes, mert megakadályozza a fűrtök kelő kifejlődését és kelő időben való megérését. Mig azonban a peronospora ellen való védekezés szükségese már a köztudatba ment át és egyszer-kétszer jól-rosszul a peronospora ellen jó formán minden szőlősgazda védekezik, addig a lisztharmat (oidium) ellen való védekezés terén még nagyon el vagyunk maradva és igen sokan, kik az elmúlt esztendő mulasztásai folytán, ugyancsak drága tandíjjal fizettek, még mindig nem vehetők rá, hogy a szőlő ezen legveszedelmesebb ellenségével szemben a kelő óvintézkedéseket megtegyék.

Téves tan az, hogy az oidiumot okozó gombáknak téli alakja nincs s így magában a szőlőben egyik évről a másikra a lisztharmat betegség át nem öröklődik, hanem mindig külső (ismeretlen okból és helyről származó) fertőzésre van szükség, hogy a lisztharmat ismét kifejlődhessen. Igenis ismerjük ma már az oidium téli alakját, mely a szőlőtőke régi fáján szokta a telet átélni, hogy már kora tavasszal létrehozza a fiatal hajtásokon azokat a góczokat, amelyekből egész nyáron rajzik ki a veszedelmes gomba. Istvánfi Gyula dr., a központi szőlészeti kísérleti állomás igazgatója hozta a múlt évben ezen megfigyeléseit nyilvánosságra és véleményének helyességét egy a külföldi tekintélyek vizsgálatára, mint ezernyi — a védekezés elmulasztása folytán — károsodott gazda szomorú tapasztalatai igazolják.

Azért mindenütt, ahol a múlt évben vagy előzőleg lisztharmat mutatkozott, s így igen valószínű, hogy ez a betegség az idén is fel fog lépni, okvetlenül védekezünk elene kétszer-háromszor a szerint, hogy az

időjárás alkalmas-e az oídium terjedésének, vagy sem. Egyszeri előzetes védekezést minden szőlőtermelőnek a legmelegebben kell ajánlani, mert ott is, ahol eddig nem jelentkezett ez a baj, épenséggel nincs kizárva, hogy az idei enyhe és fölötté nedves tél után fel fog lépni és az elővigyázat nem tanúsító szőlőgazdának ezrekre menő károkat fog okozni.

A legalkalmasabb, legbiztosabb és legártalmasabb hatású ellenszere a lisztharmatnak a dr. Aschenbrandt-féle »rézpor«, melyet Magyarországon egy fővárosi előkelő kémiai gyáros állít elő és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete hoz forgalomba. Ennek a pornak nagymennyiségű preparált réz és méz-hydrát tartalma van, ami a kifújtott szert oda tapasztja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kellő hőfokra felmelegedett. Ez a tulajdonsága a »rézkénpor« hatását függetlenné teszi az időjárástól. A dr. Aschenbrandt-féle »rézkénpor« használata tehát már ebből az okból összehasonlíthatatlanul előnyösebb, mint a tiszta kénporé. A rézkénporból a két-háromszori használat feltétlenül elegendő, míg a tiszta kénport legalább 3—4-szer, de sokszor 5—6-szor kell egy nyáron használnunk, ha a sikerről biztosak akarunk lenni.

Amellett sokkal kevesebb anyag is kell a rézkénporból mint a tiszta kénporból, mert a legfinomabb kiporozott réteg is, állandósága folytán elegendő arra, hogy a szőlőtökeket az oídiumtól megvédje.

Végül a rézkénpor jelentékeny rézgálicz tartalma miatt olyan helyeken, ahol a peronospora nem szokott veszedelmes mérvet ölteni, vagy ahol évek hosszú sora óta esz-közöl lelkismeretes védekezés folytán soha ki nem fejlődhetett, az első és a harmadik permetezést is helyettesítheti. Ily esetben tehát a sokkal költségesebb permetezés elmaradhat és a rézkénpor ugy a peronospora, mint az oídium ellen megvédi teljesen a szőlőt.

Iskolai látogatás.

A nagyméltósága vall, és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur. Ö Excellentiája I. év márczius hó 8-án 779. sz. a. kelt magas rendeletével Páthy Károlyt, a kecskeméti polg. leányiskola igazgatóját és Kecskemét város összes elemi iskoláinak tanügyi referensét, mint az Orsz. Közokt. Tanács tagját kiküldötte, hogy a csáktornyai áll. polg. leányiskolánál a matematikát és természet-tudományi tárgyak tanításáról és a községi elemi iskola általános tanulmányi állapotáról neki, az Orsz. Közokt. Tanács útján, írásbeli jelentést tegyen.

Nevezett miniszteri kiküldött f. hó 20-án érkezett Csáktornyára, hogy megbízatásának eleget tegyen. Az időháznál a polg. fiú- és leányiskola és a közs. elemi népiskola igazgatói, Pálya Mihály és Polyák Mátyas fogadták és üdvözölték a megérkezőt a két intézet tanítótestületének nevében. A szíves kölcsönös üdvözlések után a miniszteri kiküldött a két igazgató kíséretében az áll. polg. iskola helyiségébe hajtatott, a hol ennek hivatalos helyiségében, mint az intézet igazgatójának vendége, meg is szállott.

Hétfőn, április hó 21-én, megkezdette működését az először az áll. polg. leányiskola tanulmányi állapotát tette tanulmányi tárgyává. Az osztályok meglátogatása előtt azonban még a könyvtárt és szertárakat szemlélte meg és az intézet egyéb viszonyai-

ról informáltatta magát röviden az intézet igazgatója által. Ezeknek megtörténte után fogott csak az osztályok látogatásához. Dél-élt sorba vette az I. II. és IV. osztályokat, és mindegyik osztályban egy-egy órát időzött, meghallgatván az illető szaktanítónőnek előadását és figyelvén tanítási módszerét és a növendékekhez intézett kérdései által pedig maga is törekedett ezek készültsegről és az egyes tantárgyakban tett előhaladásukról meggyőződést szerezni. Délélti tanítás bevezése után, 11—12 óra között, a polg. iskola igazgatójának kíséretében, a helybeli kulturális intézetek élén álló, áll. isk. gondnokság és közs. iskolaszék elnökeinel, Ziegler Kálmán kir. közjegyző és Zakál Henrik ügyvédnél, továbbá az áll. tanítóképző-intézet és a közs. elemi népiskola igazgatójánál hivatalos, Alszegehy Alajos áll. polg. iskolai tanárnál pedig bizalmas látogatást tett.

Ugyanaz nap délután meglátogatta a III. és még egyszer a leányiskola IV. osztályát. Déltüni előadás befejezése utána leányiskola összes osztályainak számtani írásbeli dolgozatait, valamint mértani és szabadkézi rajzait nézte át. Ezeknek megtekintése után kiküldetését ezen intézetnél befejezettnek jelölve ki, az intézet igazgatója előtt a látottak és tapasztaltak felett legnagyobb elismerésének adván kifejezést, egyben gratulálva Bencsik Stana tanítónőnek és az egész tanítónői testületnek, búcsút vett az intézettől. Hogy másnap a községi elemi népiskola tanulmányi állapotát tegye tanulmánya tárgyává.

Kedden, április 22-én, a községi elemi iskola került sorra. Délélt meglátogatta az I. fiú-, a II., IV. leány-, a II. III. és IV-ik fiú osztályokat; déltüni pedig az I. és III leányosztályt. Egyes osztályokban kétszer is megfordult. Majd minden tárgyból kérdezett; de leginkább számtan, magyar olvasás, magyar nyelvtan, helyes írás, beszéd- és értelem gyakorlat és földrajzból. Befejezésképpen a III. leányosztály növendékeivel énekelteletti is.

A végzett tananyag köréből feladott számtani példái és magyarnyelvi kérdései kiváló gyakorlati tanferfiura vallottak. Szeretetteljes bánásmódjával a gyermekek bizalmát csakhamar megnyerte. Legnagyobb örömmel hallgatta a beszéd- és értelem gyakorlatokat, hol a gyermekek tiszta, magyaros kiejtéssel feleltek feltett kérdéseire. Egyáltalán az arczáról lehetett leolvasni, hogy mennyire gyönyörködik a gyermekek szabatos magyar feleleteiben.

Tíz óraker, a 15 percnyi szünet alatt megtekintette az intézetnek közel 4000 kötet és füzetet tartalmazó könyvtárát, gazdag muzeumát, szertárát és egyéb helyiségeit. Berendezésére nézve az intézetet a legjobbak közé sorolta. Mután az osztálylátogatásokat befejezte, d. után 3—4-ig a felső osztályok írásbeli dolgozatainak átvizsgálásával foglalkoskodott. Ekkor a tanítótestület összes tagjait az intézet irodahelyiségébe kérte, hogy fölül elbúcsúzzék s a tapasztalatokról nyilatkozzék.

Az egybegyűlt tanítótestületnek a látottak és tapasztaltak feletti teljes megelégedését nyilvánította, ugy a felszerelés, mint a tanulmányi előmenetel dolgában. Hivatalos kötelességének tartja — ugymond — a szép eredményért és kitünő ügybuzgalomért a tanítótestület legbensőbb halaját és közönelét kifejezni. A magyar nyelvben tapasztalt előmenetel örömmel töltötte el keblét s mint igazi alföldi ember nem mondhat eléggé halát és köszönetet a tanítótestületnek egy-

bevágó sikeres munkálkodásáért és fáradozásáért, melylyel ezen idegen ajku nép között a magyar nyelv tanításában oly meghatóan szép sikereket tud elérni. Ezért a hazafias buzgalmukért az ur Isten áldja meg önöket. Azt is mordja, hogy ő itt nemcsak vizsgált és tanulmányozott, hanem ismét sokat is tanult.

A midőn ismételtén köszönetet mond a testületnek kitértő nehéz munkálkodásáért, együttalt arra kéri, hogy folytatásuk továbbra is ily buzgósággal áldásdus működésüket, hogy édes hazánknek derek s nyelvűkben is igaz magyar honfiakat és honleányokat neveljenek. Ezek után további működésükre az Isten áldását kéri, a testület minden egyes tagjával kelet fogva búcsút vett a neki oly kedvessé lett intézettől s annak tanítótestületétől, azután a fél 5 órai vonattal kiküldetésének másik helyére, Zala-Egerszegre utazott. Az elutazáskor az időháznál tisztelőtérre megjelentek Pálya Mihály igazgató és Alszegehy Alajos áll. polg. isk. tanár, kiktől mint régi ismerősöktől a legmelegebben elbúcsúzott.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Halálozás.** Simon Nándor életének 38-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 18-án Csáktornyan elhunyt. Temetése 19-én déltüni 4 óraker nagy részvét mellett történt meg. Az elhunytban Dobosy Elek helybeli közs. isk. tanító sógorát gyászolja. Legyen emléke áldott!

— **Közönetnyilvánítás.** A magam és nöm, valamint sógornöm nevében hátalét szívvel mondok forró köszönetet mindazoknak, kik felejtethetlen szegény sógornöm, Simon Nándornak elhalalozása alkalmából igaz részvétükkel oly jöleső és kegyelmes módon kifejezést adni sziveskedtek Csáktornya, 1902. április hó 22-én. Dobosy Elek, közs. isk. tanító.

— **Halálozás.** Kozma Márton rácz-kanizsai vendéglős, birtokos, általános tisztelőnek és szeretetnek örvendett neje szül. Rozás Francziska, súlyos betegen vitelt e hó elején a gráci klinikára, hol megoperáltattott. A műtét után mintha javulás állott volna be, mégis I. hó 15-én elhunyt 58 éves korában. A megboldogult hült teteme 17-én helyzetetett örök nyugalomra a gráci Szent Péter sírkertben. Az elhunytat férje, szerető anyja, leányai, fia, unokái és igen nagyszámu rokonsága gyászolja. Lengjen áldás és béke porain!

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Tomka György urodalmi ispánt, szentrókuspusztai lakost Zalavármegye csáktornyai járására a gazdasági tudósítói tisztelt megbizta.

— **Adókövető bizottságok.** Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 19. §-a alapján az 1902., 1903. és 1904. évekre Muraköz területén levő 2 adóhivatali kerületre nézve az egyenesadó követő bizottságok tagjainak névsora következőleg állapított meg: I. a csáktornyai adóhivatali kerületben: Molnár Elek elnök, Tóth István elnökhelyettes; Tóth István, Czvetkovics Antal, Muray Róbert, Mayer Salamon rendes tagok; Prusatz Alajos, Gráner Miksa, Wollak Rezső, Szilágyi Gyula pótlagok. 2. a perlati adóhivatali kerületben: dr. Böhm Szidney elnök, Tamás János elnökhelyettes; Sipos Károly, Tamás János, Hirschler Odón, Varga János rendes tagok; Glavi-

na András, Ebspanger Miksa, Spitzer József, Kerenás János pótlagok.

— **Vásár áthelyezés.** Drávaegyház község kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy ott a f. évi augusztus hó 10-re eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi augusztus hó 11-én tartassék meg.

— **Sertésforgalmi korlátozás.** A sertésvesznek Ausztriába történt behurcolása miatt a sertéseknek bevitele a csáktornyai és pertaki járásokból tilos.

— **Felhívjuk** t. olvasóink figyelmét a lapunk mai számában megjelent Bihari Ede hirdetésére.

— **Allategészségügyi kimutatás** Muraköz területén f. hó 13-án a hivatalos adatok alapján: ivarszervi hlyogás kiütés: VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Zsedény 1 u., Mura-Vid 2 u.; sertésvész: Belicza 1 u., Lapány 1 u., Alsó-Pusztákovecz 1 u.

— **Országos vásárok.** Muraközben a jövő május hó folyamán a következő helyeken tartatnak országos vásárok: május 1-én (csütörtök) Mura-Szerdahelyen, 3-án (szombat) Szent-Kereszten, 20-án (kedd) Perlakon és 22-én (csütörtök) Szent Ilonán.

— **Kérelem a Muraközi Tanitókör tagjaihoz.** Igen tisztelt Tagtársak! Tiszteletteljesen kérem a t. tagtárs hölgyeket és urakat, hogy ugy a f. tanévi tagsági díjaikat, mint pedig eddigi hátralékaikat a Bottornyán tartandó közgyűlésen (május hó 10.) kiegyenlíteni sziveskedjenek. Kimélik meg a kört a felesleges postai költségektől, engem pedig a sok irástól. Csáktornya, 1902. április hó 24-én. Brauner Lajos ügyvezető alelnök.

— **Ertesítés.** A Muraközi Tanitókör elnöksége ez uton értesíti a kör t. tagjait, hogy a f. év május hó 10-én Bottornyán tartandó közgyűléskor, a közgyűlés után Neufeld Lajos vendéglőjében társas ebéd tartatik, egy teríték ára (bor nélkül) 2 korona.

— **Allamsegély.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a helybeli Kisdédvő-Egyesület évi szükségleteinek fedezésére 600 kor. államsegélyt utalványozott ki.

— **Lopások.** Vukovics Márton várhegyi lakos kárára mult hó 16-án virradóra nyitott udvarán álló felszerében elhelyezett gabonás hombárból 40 kgr. rozsof 6 kor. és egy hordóba helyezett polvás lóhere magot 2 korona, összesen 8 kor. értékben ellopták. A stridói csendőrség a nyomozást megejtvlén, tettesül Bukovnák Péter várhegyi lakos derítettven ki, ki a gabonát adóssága fejében már Toplák János várhegyi lakosnak eladta, hol az feltalálva, bűnjenként lefoglaltatott. A tagadásban levő tettes a kir. járásbírósnáknak feljelentett. — F. hó 13-án az éjjeli órákban Veszják Orbán tófalusi lakos szobája ablakát ismeretlen egyének kézzel befeszítették s azon át a szobába bemásztak és betűlről a szoba ajtókat leszedték s a gazda kárára több női ruhaneműt 18 kor. 80 fill. értékben elloptak. A lopott tárgyakat később két tófalusi lakos a szántóföldön megtalálta, s az előljárosnáknak átadta. A lopással Jámbovics Ferencz ugyanoltani lakos gyanusittatik, ki a nyakizsáki kir. ügyészségnél feljelentett.

— **Ne mullaasszák el** a kösvényes és csuzos betegek a hirneves Zoltán-féle kenőcsöt használni, mert e pártalan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőt eredménytelenül használtak, pár nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszeráránba üvegenként 2 koronáért Budapesten.

— **Vesztett eb.** Nagy ribilliót okozott

mult vasárnap a délelőtti órákban egy veszett eb, mely végig futva a város utczáin, több egyént és állatot megmarrt, míg végre az uhlános kaszárnyában, hol szintén egy katonát és lovat megmarrt, leszurattott. A megmarrt egyének: Bencze János, MikácZ Jozefa, Ivacsics József, Szvacsina Rudolf, kik még az nap a budapesti Pasteur intézetbe elszállítottak. Ezen alkalmából Csáktornya nagyközség előljárosága figyelmezteti az összes eblulajdonosokat, hogy a járás főszolgabírójának 1604./kig. 902. számú végzése folytán valamennyi kutya Csáktornya nagyközség területén f. hó 20-tól számítva 40 napig megkötvé tartandó, vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral ellátva, pórázon vezettesék és hogy a 40,000/888. számú földmiv. légségügyi miniszteri rendelet ellenére szabadon járó kutyák a gyepmester által azonnal kiirtatnak.

— **Vadászgyönyörűség.** Vadász embernek legnagyobb gyönyörűsége telik abban, ha sok fáradsággal szerzett zsákmányát, mint vadászati trophaeát szobái díszítésül felhasználhatja. Különösen értékes is az olyan állat preparátuma, amelyet arra hivatott szakember készít el megfelelő módszerrel. Sok vadász embernek és természetudománykedvelőnek vették el a kedvét azon, mükedvelők által kontáruul elkészített állatkörmések amelyek éleltintve alakjuktól, még a molyok martaléka is lettek. Pedig mily fenséges alakja van egy szép nagy sasnak, mint nyitott szárnyu faldisznak. Vagy ki ne szeretné szobájába látni az általa lött siketfajdakakast olyan helyzetben, mint éppen lötte dürrögve. Ilyen állatpreparátumokat a hirneves Katona állatpreparátor Budapest VIII. József-körút 13 szám alatti laboratoriuma állít elő. E preparátor volt József főherczeg öfensége és az Országos muzeum és könyvtár bizz. preparatora is.

— **Az életunk.** Egy pénzóvár atya szivtelensége majdnem halálba kergetett két viruló emberéletet. S. mernök és B. nagykereskedő leánya egy másba szeretett. Az apa azonban mitsem akart tudni a házasságról és a fiatal kőrnek kijelentette, hogy leánya 100,000 korona hozományt visz a férjének és csak olyannak adja leányát, akinek legalább ugyanennyi vagyonja van. Azonban a mernök szegény volt, mint a templom egere. Az apa hajthatatlan maradt s hallani sem akart e házasságról. E nyakasság melyen elszomorította a szerelmes párt. Elhatározták, hogy közösen megválnak az élettől. A mernök gondoskodott a revolverről és titkos mennyasszonyával együtt elkészültek azon utra, melyről nincs visszatérése. Szólalun, lassan haladtak a Teréz-körút felé. Amint azonban Török A. és Tsa bankháza előtt elmennek, halják, amint egy ur, aki a bankházból jött ki, egy várakozó társának egy számot mond, és hozzáette: «100,000 koronát nyert!» Gépiesen ismételte a mernök a nyert számot. «Játszol te is az osztálysorsjátékon?» kérdezte a mennyasszony. «Igen.» «És melyik számmal?» A mernök vállat vont: «Ha óhajtod, megnézem.» Tarczájából előveszi a sorsjegyet. Az a szám volt, melyet most hallottak említeni. Izgatottan besietnek Török bankházába, ahol megerősítették az örömhirt és boldogságtól sugárzó arczczal siettek a keményszivü apához, aki most már beleegyezett a házasságba. És az életuntakból boldog házaspár lett.

— **A csáktornyai áll. tanitóképző-intézet** első osztályába az 1902./1903-ik tanévre felvételt, kik életük 15-ik évét f. évi szeptember 1-én betöltik, vagy korengedélyt nyerne, testileg epek és egészségesek s a polgári- vagy középiskola 4-ik osztályát elvégezték. A felveendő első-éves tanítónövendékek közül 30-an államsegélyben részesülnek. Még pedig: első sorban a felvett növendékek az intézet internátusában ingyen lakást és mosást kapnak, ezenkívül közülök előmenetelükhöz és anyagi viszonyaikhoz képest ingyen, vagy méréskelt áron (havi 6, 12, 18, 24 koronának az intézet pénztárába történő befizetése mellett) az intézet köztartásán reggeli, ebéd és vacsorából álló élelmezést nyerne. A felvételre vonatkozó kérvények f. június hó 10-ig a csáktornyai áll. tanitóképző-intézet igazgatóságához külden-

dők. A kérvényhez csatolandó: a folyamodó születési bizonyítványa, mult tanévi osztály-bizonyítványa, s a jelen tanévi időszaiki értesítője, továbbá tisztí orvosi bizonyítványa a tanuló egészségi állapotáról és testi épességéről, hiteles községi bizonyítványa a szülők vagyoni állapotáról, évi jövedelméről, a kis-korú családtagok számáról és életkoráról s a családfo polgári állásáról. Ha a kérvényhez szegénységi bizonyítvány csatolattatik, a kérvény s mellékletei helyegmentesek. Csáktornya, 1902. április 14-én. Margitai József igazgató.

— **A nagy per,** mely ezer év óta tart s ma sincs vége. Ezen a czímen jelenik meg Eötvös Károlynak legujabb müve az »Egyértérs -ben. A nagy mü első részének közzése az »Egyértérs« máczius 23-iki számában indult meg, s nincs kétség benne, hogy nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon a legnagyobb érdeklődéssel fogadják majd ezt a müvet. A czim kifejezi a tartalmát. A »nagy per«-ről van szó, arról a szörnyűségekkel, iszonyatosságokkal terhes perrel, a melynek összes vádjai valamikor a kereszténység ellen is irányultak, de a melyek, egy körülbelül négyezer éves, a szenvedés és elnyomatás alatt görnyedő faj ellen újra meg újra föltámadnak. Eötvös Károly a nagy mesteri tollalval különösen a tiszta-eszéről nagy pert fogja leírni, annak összes titkait fogja leleplezni s emlékeit, észleleteit, megfigyeléseit fogja a köznönség elé tárni. Ösmerteni fogja ezenkívül a bazini pert a 10-ik, a sármegyeyt a 18-ik század-ból és a peéri hasonló ügyet. Eötvös Károly memoírjai eddig is óriási feltűnést kellettek és a kortörténelem ugyan titkait fedték föl, a melyeket senki sem ösmert, a melyekről sejtelleme senkinek sem volt. De ezek a memoírok még az előbbieneknél is becsebbebbek, szinte aránytalanul érdekesbebbek lesznek. Egy egész üldözött faj sorsára vetnek világot ez emlékek s a szörnyü vérvád természetét emelik ki abból a homályból, a melybe a fanatizmus, az elvakultság, a vallási örjögöngs burkolta, hogy a hiszékenyeket elámitásák és a vallási dühöt ébren tartásák. Ez a per, a tisztaeszéről nagy per története lesz annak minden rejtelmével, szinfal mögötti mozgalmával együtt. Eötvös Károly, a ki mint védő ezt a pert vezette és irányította, nem szakmüvet fog írni ez anyagból; nem olyant, a melyt csak jogászok, vagy orvosok értenek meg. Ezt a nagy müvét minden érző és gondolkozó és minden müvelt ember számára írta: hasonló hozzá a világirodalomban állig van; a magyar irodalomban egyáltalában nincs.

Nagy emberek gyülekezete. Csodálatos, hogy vannak korszakok, a mikor nagy emberek nem látogatják a Földet. Ilyen a mi korunk is, a mikor csak Tolstoj és Ibsen neve gubbaszkodik a világghirégén. A többiek nemzeti nagyságok, ha ugyan azok. Csodálatos játéka a véletlenek, de sokszor ugy látszik, mintha a nagy emberek találkozt adnának egymásnak a Földön. Perikés korában a legnagyobb görög müvészek egyszerre tödult volna a pápai és fejedelmi udvarokba. Ilyen volt a XIV. Lajos uralkodásának első fele is: La Fontaine, Molière, Descartes mind megfordultak palotáiban. Ilyen kor volt a Shakespeare kora, a mikor Shakespeare, Bacon, Raleigh s utánuk Ben Jonson, rövid időközben Milton csaknem egyszerre jártak volt a földi téren. XIV. Lajos uralmának ragyogó és fényes korszakát mutatja írásban és képben a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 158. füzete.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; fizetenként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllög-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után, havi részletfizetésre is.

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF.**
Kiadó és lapulajdonos: **FISCHEL FÜLP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljajaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika u Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Sparkasse«, »Medjimurske Sparkasse«, »Sparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Važnost plodjenja sadovnog drevja.

Plodjenje drevja je tak iz gospodarstvene, kak iz zdravstvene strani jako važno.

Važno je iz gospodarstvene strani, jer se sa plodjenjem drevlja i glibeša stran zemlje hasnuje, koja se sa poljodjelstvom nemre hasnuvati, nadalje drveće je potrebno k kaj-kakvim meštrijam, k pohižtvu, za kuriti.

Nadalje važno je plodjenje drevja iz gospodarstvene strani i zato, jer na vnoгих mestah gde drugo nebi zrasto, drveće ipak raste i tak hasnovitim deće ono mesto. Takove su velike pećine, gde bor i druga drveća rasteju a na močvarnih mestah pak vrba, jašša i t. d. lepo rasteju.

Važno je plodjenje drevja iz zdravstvene strani takaj. Im je poznato, da ravno onoga deća zraka (széndioxid) pohasnuje drevje, kaj je na čovečeje telo nezdravo. Zato je oko šumah navék tak friški zrak.

Zvun toga vnoгo i vnoгo hasna ima plodjenje drevja. Ali mi od ovih nebudemo govorili, stem više budemo pisali o plodjenju sadovnog drevja, kaj smo si i pred štivom za naslov vzeli.

Ako, kak smo prije izkazali vnoгo hasni plodjenje drevja, stem više hasni plodjenje sadovnog drevja.

Sadovno drevje zvun spomenutih hasnov i sad donese, koj je sirovi, kuhani pe-

ćeni, posušeni svikak dober i zvun toga vino ili žganicu delamo žnjega, tak nam opet hasen daje.

I pri malih gazdih je dobro, ako si vrta dvora sa hasnovitim sadovjem posadi, jer stem si okolo hiže zraka čisti zvun toga čez lje to k kruhu zdrav dometek ima.

Ako pak koja obćina ili okolica iz sada tuliko plodi, kuliko potrošiti nije moguća i ako dobroga, plemenitoga sada plodi vu lrgovinu pusti vu vekše varaša i vu zvunašnje orsage.

Vu Franceskoj jeden mali varaš: Boulbon čez lje to zna marulice 150 jezer korunah dobi nutri, vu Nemškoj i mühlhausenske doline 280.000 korun vredne črešnje dojdeju vu promet, okolica Lyona više 3 milione dobi za kostanj. Bretagne varaš je 1891 ljeta 340 millionov korun dobi za jabučno vino (jabučnicu) koju su iz tam plodjenjih jabukah naprašali.

Serbia čez lje to — 24 milione, a Bosnia 14—18 millionov korun dobi za suhe slive, koje razpoše vu široki svét.

Ali neidemo po takove példe dalko vu stranjsku! Evo Kecske-mét i Nagy-Körös alföldski varaši su 1894 ljeta 855.000 korun vrednosti marulicah, višnjah i grozdja poslali po željeznici. Göncz varašinec čez lje to 16—18 jezer korun dobi za črešnje a Kis-Szeben pak 20—24 jezer čez lje to za marulice.

Nagy-Maros je 1894-ga za grozdje 580 jezer korun, a Mármaros pak 1895-ga 512 jezer korun za jabuke dobi.

Cela Magjarska, da kuliko dobi za sad se iz toga vidi, da samo ono kaj je zapisano je 1894 ljeta bilo 16 millionov korun, a kaj pak kaj nije bilo gori spopisano.

Da kakov veliki altov je to za naše gazde sada, kad su cene žitka doli vsele a gorice su nam kaj kakvi betegi na nikaj deli, te tak rekuć da gospodarstvu vu propadnosti je to — si mislim, da bude svaki si prerazmel.

Iz svega toga se vidi, da veliku važnost i hasan ima plodjenje sada i na milione i milione bi moći bilo zeti iz takvih okolica koje drugač hasna nenosiuj, ako bi je sa sadovnim drevjem zasadili, a sa tem skupćeno plodjenje marve tirali tam.

Tak su se pomogli Svajc, Belgium, Nemška, koje orsage je samo spametno gospodarenje pomoglo gori.

Da budemo plodjenje sadvja naj visoko zdigli, prvić na svakoj okolici k zraku prilicne nadalje, koje ono ležišće i zemlju volju, mlade drevce moramo imati, koje onda vu posadimo.

Ovih odgajanje je spodobno k čoveka odgajanju, vu školi nje držimo, mlade drevce zavemo za školce, a školu pak škola sadovja.

Ali od ove drugiput! . . .

Z A B A V A

„Naš Maxi“.

»Naš Maxi!« — Medju bavarskimi brdinami su svi ovim ljubkim imenovanjem nazivali popularnoga hercega Maxa, otca naše sirote, blagopokojne kraljice Jaltzabete. Njega je puk radi njegove jednostavnosti ljubil i obožavao nad sve. Ako je »Maxi« u lietu došel u Murnau, pak se na staffelskom ili kohelskom jezerišću zadržavao, pak onda je u svojem svakdanjem jednostavšem kaputu znal u občinsku krcmu dojt i tam si na klup za dugim stolom sestl znal; — no, to veselje puka bi vi onda morali videti. Tu se je od veselja juhuškalo a seljaci su se samo onak plesajuć u okrugu vrteli, a najmre pak ako je herceg Max još k tomu u citaru zaigral. On je bil majstor u igranju citare, pak je navadno na svojih šestnjah posuda citaru u jednoj vrećici na plećih sobom nosil, onak na priliku, kak čakovačka i preloška školska dieca svoje knjige nose, kad idu u školu Tam gde u šumi si je onda znal na kakovem podrtem hrastu počivajuć, zvone citare iz torbice van izvleći te metnuvši je na koljena, znal je iz njihovih zicah glasove izvabiti, da su isti kosi i slavulji u šumi

zamuknuli, te prislušivati pričeli, kakov je to majstor od nekud sim došel, koj liepše zna igrati, nego oni sami.

»Naš Maxi!« — kak sam već rekel, bil je majstor muzikaš na citari te umietnosti nije niti najmanje za svojim učiteljem, na citari virtuoznoj Petzmažerom zaostajal. On je na tu svoju umietnost bil tak gizdav i do nje je toliko držal, da se je jednoć u druztvu svojih visokih prijateljah posve ozbično izrazil, da bi se prije i radje svoga herceškoga naslova odrekel, nego svoje umietnosti u igranju citare. On je sam osobno i svoju diecu ženskoga spola podučavao u igranju citare, pak je stoga i naša pokojna kraljica, njegova keerka, — kak to pripoviedaju, kojim je to dobro poznato, — bila u citari veća umielnica, nego li u klaviru, akoprem je i ovoga dobro igrata.

Herceg Max je osobito rado imal, ako je neprepoznat ostal i on je dosta toga proputoval i po krcmah proigral, a da ga nisu prepoznali, pak je onda u to ime i moral — hoćeš, nećeš — od mnogoga drvodelavca i diećia pružen groš za igranje, zahvalnostju primiti i u žep spraviti, ako je hotel, da ga ne-prepoznaju. —

Hoću o njem ovde dvie tri pripoviedati: Jednoć se je herceg Max na tegerns-

kom jezerišću prošetel malo u šumu, daka-ko svojom torbom s citarami na pleći. Kad je natrag išel, ulovil ga je dežd; ali na sreću bila je tu baš nieka csarda blizu, a pošto je u njoj bilo već više ljudih, koji su se tu pred deždjom zaklonili, — sami delavci drv iz šume i dečki i dievojke iz okolešnjih sienekošah, koje je dežd pri pospravljaju siena ulovil, to je onda i naš herceg veselim povikom: »Hop, saprabolt — to ti je liepo vrijeme!« u csardu skočil. Poznal ga nije nitko, pak ga je svaki držal za putujućega obrtničkog diećia. Ali kak su svi široko poglednuli, kad on iz svoje torbe izvleče citare te pričme u tje onak majstorski igrati, kak oni još nikada nisu čuli. On hip su se pričeli dečki sa onimi tućnim bavarskimi dievojkami uokrug vrteti, da je to samo copkalo, dežd pak je vani curel po svojoj volji — nikaj zato.

Kad je dežd prestal cureti a mlajšina se je do volje naplesala, sabral je jedan iz-med plesaćah od ostalih, od svakoga po groš — po pfening ili koliko je koj mogel dati u svoju kapu, te je onda veselo tu svotu od kakovih 40—50 krajcari zespal iz svoje kape u muzikašem riećim: »Evo ti muzikaš nekaj za tvoj trud, pak si sad moreš kupiti čašu pive i klobasicu!« — Dakako, da je

I. Škola sadovja.

Kak smo već zadužili rekli cilj sadovne škole je odgajanje za vun posaditi zdravih malih drevah.

Jer povanje sada samo tam cvětje, gde čepo dobro odgojene i prilično nē za veliku cěnu dosta more dobiti čovek, zbog toga je svikak potrebno, da gđe hoćeju sada povati kaj imaju školu sadovja

Ali ako bi gledali v drugih orsagah Europe i vu Severnoj Ameriki i ako išćemo, kak moreju ove tuliko sada povati, budemo na hitroma spazili, da vu Severnoj Ameriki vnoji gazdi su si sami napravili škole za sadovje i zvun toga ga tam vnojo i vnojo trspovaćnih sadovnih školah.

Franceska i Belgium velike sadovnjake si je ravno tak iz privatnih i trgovićnih sadovnih školah kupljenimi drevami nasadila. —

Svajc, Württemberg, Baden, Sax, Česka, Stajerska, Tirol su si iz občinskih i kotarskih sadovnih školah napravili one velike sadovnjake, koji su nje glasovitimi napravili.

Akoptem su sadovne škole, — gdo gdu je postavi raznovrstne, te vnojo cilj ima ju, ipak vu jednim su sve jednake; tojest, da sadovno drěvje hoćeju povati.

Jesu školske, orsaćke, občinske, družvene, privatne sadovne škole.

Da su Stajerska i Tirol, tak glasovili postali zbog sada, to samo tamošnjim navučiteljom moreju zahvaliti. Pak je i on narod poslušen svojim navučiteljom, nije tvrdokoren, kak vnoji zmed naših, jer zna, da gdo se vući on već zna, kak koj samo negda negda zeme knjigu v ruke.

I prinas najviše sadovnih školah gosp. učitelji imaju vu rukah i ako budu nje ljudi poslunuli, za malo vrěme bude opet jedna znamenita izvorna grana, gđe bude gazda penzeze dobil.

II. Gusenice.

Malo gđe su tak tvrdokorni ljudi, kak po nekolekih mestah Medjimurja. Bog mu je dal ravninu i brěge. Na ravnini mu zrasle žito a na bregah vino; vu velikih sadovnjokah pak ui mu vnojo i vnojo sada zras-

herceg tu svotu moral zahvalnostju prijeli, ako nije hotel biti prepoznat. — Ali u ovom slućaju mu se je želja izjalovila, jer kad je pospravil svoje citare i stupil van iz carde dođu mu dvo gospona iz varaša naproti, koji su mu se duboko poklonili, jer su ga poznali. — Kad su to videli ostali, koji su iz carde izašli i na svoj posel se odputili, sinuli im je u glavu, da taj, kojemu su se ovi stranjski gosponi tak duboko poklonili, valjda ipak nije jednostavni putujući muzikaš, za koga su ga držali, pak dok su ovi dva stranjski do njih došli, zapitali su je lko je taj, a kad su čuli tko je, poglednuli su se znamenito te se mućeć razišli.

Jednog dana je herceg Max došel u neki varašinec — ili bolje u trgovište, tu je odsel ili odstal u občinskoj krćmi a zatim otišel k domaćemu birovu, te ga zapital, jeli bi slobodno u toj krćmi na večer dal muzikalni koncert na citari, u korist domaćih siromakah?

»Meni je sve jedno, makar dadete dva koncerta na jedan krat.« — Bil je odgovor i izbilja, u sali občinske krćme bil je na večer koncert na citari, k kojemu je ciela domaća inteligencija došla, za da toga glasovitoga muzikaša citare. »Maxa Hofera« (kak je na plakatih stalo) čuje. Gospodin »Max

lo, ako nebi ga zapustil tak samo na milošču božju.

Od vnojih i vnojih falingah sada niti nećem govoriti; već sam od toga višeput govoril, nego sada budem pokazal na jednu, koju svaki more preštimiti, da je nemarsćina od našega puka kaj se nebrani

Mislim na onih vnojo i vnojo gusenica, koje su se od toplog sunćenog traka zlegle, ali koje se nebi smeli zleći, ako bi naši gazdi bili preštimali, kuliko kvara zročiju gusenice, te bi još za vrěmena pobrali doli vnojo i vnojo gusenica, jećih gnjezdah, izkoji su se, tuliko gusenica naplodile.

Štrašno kaj kvara dēlaju gusenice. Kojje brěvo cvěte, najrajše mu cvětove bubke grizeju i tak cěloga ljeta hasen na nikaj spraviju.

Nekoji sada počeju prevideti, kuliko kvara dēlaju, kak se sada trsiju je zatući, ali rekel bi skoro je već kesno.

Pak rećite mi, ako si čovek premisli, da kuliko bude iz ovih gusenica metuljov, te kuliko budu ovi jajćih nesli opet za kletko ako si čovek to premisli, jeli nije pravićno ono špolanje, ako čovek pobolsati hoće naš tvrdokorni puk.

Jeli nebi bilo leži još vu februaru gnjezde sprobati i ove skuriti, kak pak se sada mućiti sa malim hasnom?

Pak jeli morebiti neje bilo vu svakoj občini vu vrěmenu razglašeno, da se naj gusenice gnjezde pobereju? Zakaj je te bilo? . . .

Pak ipak naš tvrdokorni puk svigdar samo na to čeka, da bi ga sa botom tirali k zvršenju naredbe.

Ali im to svaki za ovaj hasen čini. Dakle kaj je zrok tomu, da neprevidi, kaj mu je ne dobro a kaj na zlo?

Oh Bože, naj dojde tedenkrat svetlost tvoja! . . . — L. R. J. —

Kaj je novoga?

† Horanszky Nándor.

Trideset ljet se je mućil, trideset ljet se je boril za dobro domovine i puka, nazadnje je postigel veliku čast, ministar trgović-

Holer« je ganutljivo igral, a k tomu majstorski tak, da pleskanju nije bilo kraja niti konca i naš muzikaš nije mogel zadosta komadah na radaš odigrati. Gospon školnik domaći, koj je takaj koncertu prisustvoval, je domaćemu gospodinu plebanušu u uho prišaptul, da tak sinoga citeraša još nikada nije čul, dapaće niti u Monakovu, pak se je samo čudil, kak je mogel ovakov virtuozi u njihovom zabito gnjezdo zabluditi.

Jedan izmed občinskih službenikah je u to tanirom sakupljaj od prisutnih ulaznitu te je ova iznašla od preko osamdeset bavarskih forintih. Citeraš je ponudjeni mu diel odbil, te je odredil, da i on diel, koj bi njega išel, neka bude siromakom, ali ponudjenu mu večeru u družtvo domaće inteligencije, je sa zahvalnostju prijel. Pod večerom pako, kojoj se je obdržavala u istoj sali, u kojoj i koncert, te kojoj je prisustvo, valo do trideset osobah i citeraš med njimi bilo je osobito veselo, te je i ovde moral naš muzikaš po koju poznatu i omiljenu izćih svojih citare spustiti.

Medjutim, na najveće nezadovoljstvo hercegovo, bila glavna stvar u toj šali pokvarena. Jedan najme žandar, koj je prijel bil u Monakovu, je našega citeraša prepoznal, te uslied svoje dužnosti, to predstojniku javil. na

nih poslov je nastal i kad je počel svoje velike ideje život donasati, ga je zmed živih potegnula smrt. Komaj 46 danah je bil ministar i evi orsag se mora žalostiti za njega ar je vu njem je vnojo i vnojo zgubil.

Veliki ognji.

Iz Kézdi Vársárhelya pišēju, da susedna Csárazpatak občina je zgorela. Osloboditi je komaj bilo moći nekaj vu velikim vetru. Kvar je veliki, jer je nē bilo nikaj assekurérano. Siromaški gazdi su najviše bez pokriva. Nesreći je zrok jeden trinajst ljet star dećec, koj je z igraće vužgal jednoga plota. — Vu Béga-Szent-Györgyju je takaj veliki ogenj bil. Četrinajst hižah je zgorelo zeavemi drugimi zidinami. Ognja je to zročilo, da željeznica tak blizu ide kraj hižah, kaj iz lokomotiva dođuće iskre su vužgale krove. Više ljudih se je pri ognju oramilo. Kvar je više 200 jezer korun.

Nesreća na željeznici.

Med Tövis i Küküllőszeg banhofi je jeden teretni cug zgazil Szabó Mózes banhofskog težaka. Nesrećnomu čoveku je obedve noge odrezal. Vu špital su ga odpeljali.

Vtopljeni ingjener.

Iz Oršove nam žalostno pripćenje javljaju. Zbog službenih poslov dva mladi ingjeneri su se vu jednu malu ladjicu seli bili na Dunaju svoje i njim narućene poslje izvršili budu, nego baš takovo mesto su bili došli, gde je voda s velikom silom bila tekla, prehitli malu ladjicu, iz koje jeden ingjener Jankulovics Emil vu Dunaj opadne. Njegov pajaš Koh, ga hotel van potegnuti, ali ni je moguće bilo. Nesrećen ingjener još vu najboljoj mladosti tam je bil pogubil svoje življenje.

Amerikanski narod.

Jeden iz Nemske zemlje vu Ameriku preseljen doktor, nekaj osobitoga je izpazi vu Ameriki med tamo stanovćem puku. Ova piše, da je za svojega življenja nigde ne videl tuliko lépo van izraščene detce, tuliko jakih muškarcov, i tuliko za istino liepog ženskog spola naroda, kak jedino vu novim

kaj se je ovaj u veliku galu hitil te Njihovoj kraljevskoj visosti od strane domaćih siromakah za prikazanu podporu, a od strane občinstva za liepi užitak virtuozone muzike, zahvalil.

To se razme, da je sada naš razkrinkani citeraš iz nenada iz družtva zginul.

Glas, o tom koncertu za siromake, je išelj dalje, te se je po cijeloj okolici — i dalje — razprostranil; posvuda se je govorilo, da herceg Max hodi po selih, kakti putujući muzikaš, pak daje koncerte. Posljedice tomu su bile, da su se nekoji varalice oblekli u seljaćku odeću te su se po selih za preobrazenoga hercega Maxa izdavali. Jedan takov varalica, koj je još ktomu slućajno prilićno dobro citaru znal igrati, je iz početka tim varanjem, da je on najme herceg Max, dobru trgovinu vodil, ali ne za dugo, jer su ga prepoznali, prijeli i zatvorili. Tim pako se je hercegu to muziciranje po selih zamerilo te nije više hotel šale zbijati po selih.

Herceg Max je bil veliki ljubitelj muzike te je istu izdašno podupiral. Liszt, Wagner, Rubinstein i mnogi drugi majstri bili su njegovi poznanici i prijatelji, koji su više krat na njegovem dvoru prenoćili.

Kakti političar je uvijek s narodnom

světu. Zveksinom visoki, jaki, i črlenoga lice, i osim toga finom obrazom ljudih. Ov isti doktor je toga mnenja, da zato ovo tak bi va, buduć vno go fele naroda poljeg ženitbe se moglo pripetiti. Nadalje piše, da amerikanjski narod danas zutra bude najlepší narod na svetu. Osim toga izmoćnim telom, vut kojem jaka duša takaj prebiva.

Čudnovita ponorost.

Iz Prage nam od čudnovitoga dugovanja glasa javiju. Vu ovih danah jednoga elegantno oblečenoga mladoga človeka vu najznamenitešoj vulici redari prijeli jesu, koj je s jednom grdom capom jednoga maloga dečeca bil tiral. Na vulici stojeći i ovo delo gledajući ljudi su vu tom mnenju bili, da mozbit želji ovo deće zadaviti. Nek su se vkanjivali. Najedenkrat sa ga vendar prijeli i na redarstvo odpelali. Nesretni mladi človek je od dobre familije deće, i osim toga je izvrstni izvršil i svoje škole takaj. Kad su ga na red pobrali, iz plaćem je prepovedal, da je on nesrećeh norosti podvržen. Ar ako on nečiste cipelje vidi, osobito na malih decah nogaj, takova želja ga obide, da bi pripraven bil one zesnažiti. Još do sada nisam nikomu povedal, tak dokonca svoje govorenje, kak sam ja siromak nesrećeh. Neizmerno se sramujem zato. Badava iščem sebi pomoć vu doktorskih knigah. Očivesan sam, da nigdar iz toga ozdravil nebudem. Moja budućnost jedino visi od podpune norosti, ili pako od samoubojstva. Kad je bil dokončal svoje govorenje, žuhko se počel plakati. —

Zapovedana ženitba.

Vu dolnoj magjarskoj na jednoga grofa imanju jako vno go neozenjenih družinah ima. Ovo se gospodinu grofu nikak nedopada pak želji na drugi način preobruiti. Ove dane do znanja dade svoj neozenjenoj družini, da od sehdob više neprime neozenjenoga človeka vu službu dapače potrebuje i to tulikajše, da sva neozenjena njegova družina za leto dni oženiti se moraju, koj pako ovo njegovo zapoved izvršiti hotel nebi, tak ov

strankom držal te je uvijek o jednoj jedinoj velikoj nemačkoj sanjal.

Kaj se viere tiče, to je on bil dobel katolik. samo je zabrinut postal pri proklamaciji nepogriješivoti pape. Poznati u toj stvari Döllinger bil je pri hercegu visoko poštuva te je i šnjim često obćil a posledice tomu prijateljstvu i skupaobćenju su bile ove, da kad su godine 1885 jezuiti u Monakovu svoje missije obdržavali, dobil je od biskupa Scherr-a i kraljevski dvor pozive k islim, ali je herceg Max istoga odlučno odbil; dapače je svoju želju izrazil, da niti njegova obitelj niti služinčad tim jezuitskim prodičam i exercitiam nepristustuje. Njegova mržnja i odvratnost od jezuitah, koju je Döllinger u njem još podpuhaval, ostala mu je do smrti, dapače još umirajući ju je priznal i potvrdil, jer kad je naredil, da želi svećenika, kojemu će svoje griehie izpovediti, je dodal: »Ali da mi se nitko nepodstupi jezuitu dopeljati, jer onda ću radje bez izpovedi umrieti, a Bog mi to neće za zlo uzeti!« U ostalom bil je dobar katolik, a k svakomu vuzmu se je svojom celom obitelju izpovedal i pričesćal te su se onda u gradu u kapelici velike priprave za tu svečanost svake godine priredjivale.

Em. Kollay.

izpušćen bude od službe. Vno go ima takovih neozenjenih, koji su već do 50 let stari. Takovim je ni jako povolji. Nego želeli bi i na duže ostati vu grofovski službi, pak neznaju, kak se odlučili na ov sveli posel. Ni su segurni, da jeli bude njim izniknula ruža na lepom cvetnom polju. Sad je samo to pitanje, jeli sam gospodin grof imali tuvarušicu? Da nebili mu vu vinopitvini hodila pamet, kad od vode prodekuje?

Smrtna nesreća kod venčanja.

Ove dane vu Eszéku smrtna nesreća se pripetila na lamošnjem kolodvoru. Čsányi János željeznoga putu težak, koj je baš onda nakanił iti na zdavanje, preko šinjah idući, iz nenada ga jeden lokomotiv na smrt pogazi. Naravski gosti su se razišli, a siromaška zaručnica pako je jako blizu ponorosti.

Nesreća vu manevertu.

Iz Kistétinya nam od strahovite nesreće glasa davaju. Pioneri, kad su preko polja iz štuki bežali, na zadnjih osih s dva soldati bili sedeli, koji po pesceci su dolil bili opali koje za njimi dođuđca trupa sve je bila spogazila. Jednomu sva njegova prsa su iz družnjena bila od preko njega idućih kocačov. Ov je i vu onom hipu bil vumerl. Ovaj drugi je još bil živel, kad su ga gori zdigli, nego obodve noge su mu bile izdružnjene. Taki su mu nje doktori odrezali, nego za kratko vreme je i on siromak moral bil vumrel. —

Jednoga crnoverca oporuka illi testament.

Jeden amerikanjski najbogateši crnovjerec vu Filadelfii tak zvaní Mr. John Mac Kee, koje je ove dane bil vumerl do 9 million korun je vu testamentu ostavil do ber cilj, najmre na jednu iz nova podignjenu katoličanske vere cirkvu, kloster i farov kak takaj za crnoversku detcu na klostra zidanje. Ovaj preminuti crnovjerec je to želel, da se poljeg katoličanske cirkve navadi pokopati ima njegovo mrtvo telo, nego ove želja mu ipak nije bilo spunjena. Svojoj lastovitoj kćeri je samo 1500 korun bil ostavil do življenja, nego ona nije s tim zadovoljna, pravdu hoće podignuti i testamenta uništiti. Mac Kee je izprvine samo kelner bil, potom ga poljodelstvo većinilo tak bogatoga.

Servus dragi moj brate.

Naroda opominamo za njegove strani hasen, da takovim nepoznanim stranskim ljudem, koji tak pozdravljaju po vulici šetajuće ljudi. —

Servus dragi moj brate!

Sledeće nepovoljno pripećenje zavdavaju — Jeden gospon vu Budapeštu po Kossuth Lajos zvanog vulici se bil šetal. Od zla kakovoga ni spomenka ni bilo, da bi si mislil. Na jedenput samo pred njega stupi jeden elegantno oblečeni mladi človek s najsladkišimi rećmi i glasom pak ovak njega pozdravi:

Servus dragi moj brate!

Ja mislim, da je već svaki medju nami bil imal priliku svojim iskrenim prijateljem se zestati, koj je bil njega lépo pozdravil, dapače po redoma izpitaval za njegovu tuvarušicu, detcu, Otca, mater, za brate i sestre. Isto tako i ov nepoznani je tak bil vućnal, tak, da je ov gospon pretruncan bil se žnjim vu spomenek pustiti, do kraj vulice išli su skupa tak, kak da bi najbolši prijatelji si bili, dapače, kad su se bili raziš-

li i vu ruke su si segnuli bili. Malo kasnila zatim mu na pamet dojde, da pogledne kuliko vre vur more biti. Vu žep segne, da pogledne svoju vuru. Kam, tam zlatna vura je sucom skupa je izniknula. Onda mu bilo na pamet došlo, da gdo je bil taj njegov poznani nepoznanec. Ov prilizavec mu liepo spametno odkapci lanca, pak s vurom skupa ga nestane, po varasu sad njega iskati bi badava bilo.

Sad već ni samo po Kossuth vulici najdeju se tako pogibeljni prijatelji, nego i po kafanah, železnicah, osobito kmične vreme daje njim najbolje priliku za taj oduren posel. Dogodilo se takodjer i to, da se jeden takov prefriganec bil zisel s jednim gosponom, pak ga takaj pozdravi iz takovim pozdravom, ali ov gospon neprime njegov pozdrav, dapače mu odvrali, da mu je nepoznati. Ali prefriganec sve prilike zmislil, pak mu veli: — »Kaj me nepoznaš, im smo pred dvadesetimi ljetmi skupa vu školu hodili vu Estergomu, tam sam ja van stupil, bak sam se vu drugi varaš bil odesilil. Još se jako dobro seljam na tvoje drage roditelje, brata i sestru, pak sam čul, da si se onda oženil pak vre i decu imaš. Sad već mora prestati sumnjivost prama ovomu prefriganec, hoće li nesti, veruvati mora, kad ga iz takovimi sladkimi rećmi traktira. Ali žalibože samo za nekuliko minut izpazi da jeli mu kubilarš ili pako zlatna vura iz žepa bila izniknula, ako prem na ove svoje stvari veliku pazku bil imal. Pokehdob je vre jako vno go ljudih na podobu ov tak nesrećnih postaloga, za dužnost si držimo poštuvaue čitatelje pazjivje većiniti, da se nek čuvaju od takovih prefriganih prijateljov.

Ubojstvo zrokovano družinće.

Vu Baji se pripetilo neizgovorno ubojstvo Kod Gesler Salamona tergovaca služila je Povlek Anna služkinja. Vu nedelju posle podne otišli su Gesleri iz doma. Naručili su služkinji, ako se spavajući njihov sinek izleđil, neg ga liepo opravi i s vekšom njihovom četiri ljet starom čerkom za njimi donese. Geslerovi ljudi su badava bili čekali svoju decu, pretruncan su bili se zato dimo popašćiti. Vu stanu su ni bili našli nikoga nego poljeg stola su opazili veliku krvnu mlaku. Prepoiskali su celo stanje, nego niti decu, niti služkinju nigde našli nisu. Od susedov su bili izvedili, da je služkinja sama išla i nekakvu breme je nesla na hrbtu. Ovih dvojih decah izniknjnost je susede takaj vu veliku grozu zaneslo i na hitroma vu vekšem broju su se skupa spravili bili vu Geslera dvoru i svi su bili iskali izniknjenu detcu. Nekomu je bilo došlo na pamet, pak iz jednim dugim drevom, na kojem je bil haket deti, pak ga pusti vu zdenec, za malo vreme z njim potegne gori za opravicu zalačeno jednoga deteta mrtvo tielo. Vu ovim zdenecu našli su takodjer i drugoga deteta telo takaj. Menjšemu je bila glavica razkoljena, vekšemu pako je šinjaka bila prezcala ova nećemurna služkinja. Zandari su još onu noć bili našli vvoriteljicu, koja je celo pripećanje ovak pripovedala: Maloga dečeca je na stol položila, kad ga bila počela oblačati. Puca ga bila vudrila, dečec se bil iz stola izrušil tak, da si je glavicu na dvoje bil razkolil. Vekša ova puca tim se je grozila služkinji, da povdala bude roditeljem svojim ovo pripećenje. Služkinja na ove reći pograbi onda malo pućicu, pak njoj odreže šinjaka, pak obodvoje hiti nuzer vu zdenec. Naravski ovu krvoločnu služkinju su taki bili za tvorili.

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	16.00 —
Zab	Zob	13.00 —
Rozs	Hrž	12.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.20 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	00.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	12.00 —
Sárga » »	» žuti	08.50 —
Vegyes » »	» zmešan	08.50 —
Lenmag	Len	22.00 —
Bükköny	Grahorka	11.00 —

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Borgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölőél alkalmazható kőzetnyel, csázi és meghúzókat.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Richter” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 L és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Kiebler F. Ad. és t. larsa.
cseveg. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

601. 15—28

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1,35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

**Szagtalan
padló-viasz „Glória”**

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képekterek stb. bearányozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz

Legjobb szer moszó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonmani befestésére.
1 doboz ára 45 kr.

677 5—8

Mindenkor kaphatók:

HEINRICH MIKSA cégnél Csáktornyan.

Rendkívüli szerencse

BIHARI EDE

főáradájában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötté

600,000 kor. a 69686. száma
600,000 kor. a 28718. száma

Nem kell gazdagnak lenni, hogy **de általa meggazdagodhatunk!**
egy sorsjegyet vásároljunk,

SZERENCSE-NAPTÁR.

Janár	Február	Martcius	Aprilis	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szeptemb.	Október	Novemb.	Decemb
1 97250	1 48937	1 29711	1 78744	1 57997	1 55445	1 28739	1 57998	1 29817	1 34629	1 02990	1 02990
2 00982	2 79092	2 59117	2 06239	2 94226	2 96983	2 78312	2 42111	2 02970	2 02970	2 29955	2 29955
3 29912	3 09527	3 29774	3 09540	3 31932	3 29912	3 29912	3 29912	3 09540	3 09540	3 09540	3 09540
4 23701	4 78223	4 45749	4 57489	4 82267	4 82267	4 57944	4 61454	4 09540	4 09540	4 42326	4 19445
5 06484	5 29655	5 43229	5 09448	5 19427	5 14110	5 01473	5 31098	5 09540	5 73741	5 85416	5 79050
6 09597	6 37910	6 29747	6 09647	6 43229	6 37374	6 09612	6 09612	6 31230	6 19489	6 47909	6 29919
7 07468	7 79065	7 29650	7 53421	7 45710	7 31296	7 09610	7 10396	7 45709	7 44280	7 09529	7 09529
8 29903	8 29278	8 43444	8 57264	8 25731	8 79061	8 29678	8 43280	8 43280	8 43280	8 43280	8 43280
9 07327	9 29726	9 09597	9 29726	9 29726	9 29726	9 09597	9 29726	9 29726	9 29726	9 29726	9 29726
10 66473	10 19411	10 09623	10 31207	10 29814	10 34400	10 57998	10 57998	10 79022	10 79022	10 79022	10 79022
11 09599	11 09811	11 43702	11 57530	11 09599	11 29712	11 34292	11 09599	11 09599	11 09599	11 09599	11 09599
12 06474	12 78222	12 43225	12 34226	12 09626	12 57998	12 14296	12 14296	12 79022	12 14411	12 43225	12 09640
13 79068	13 43250	13 29746	13 09443	13 09443	13 29712	13 79022	13 09671	13 79022	13 09592	13 09592	13 09592
14 45702	14 09640	14 57998	14 43227	14 14296	14 14296	14 14296	14 14296	14 14296	14 14296	14 14296	14 14296
15 29698	15 09699	15 29723	15 09443	15 43244	15 43244	15 14296	15 14296	15 09540	15 09540	15 09540	15 09540
16 07469	16 14223	16 09643	16 29646	16 37380	16 37380	16 14296	16 14296	16 09540	16 09540	16 14296	16 09540
17 09600	17 37229	17 14000	17 29471	17 29743	17 29743	17 09600	17 29611	17 45718	17 45718	17 29645	17 19440
18 43270	18 53449	18 29444	18 29394	18 43235	18 73542	18 29628	18 14296	18 29640	18 79022	18 53444	18 39540
19 07225	19 14000	19 29471	19 43274	19 43274	19 43274	19 14296	19 14296	19 09540	19 43294	19 43294	19 09540
20 45730	20 45791	20 42430	20 39580	20 39580	20 39580	20 79022	20 79022	20 79022	20 79022	20 79022	20 79022
21 07000	21 14279	21 09592	21 09592	21 09592	21 09592	21 09592	21 79747	21 79747	21 79747	21 79747	21 79747
22 14055	22 79647	22 09710	22 43252	22 43252	22 09640	22 29740	22 14296	22 14296	22 14296	22 09640	22 09640
23 09492	23 09524	23 09605	23 29252	23 43421	23 37920	23 14249	23 14296	23 14296	23 14296	23 09540	23 09540
24 09540	24 01477	24 14101	24 79044	24 09690	24 79020	24 14291	24 39652	24 14215	24 39650	24 79749	24 09590
25 02744	25 09498	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210	25 43210
26 29730	26 43245	26 29792	26 31210	26 29842	26 14196	26 09415	26 34224	26 29412	26 29590	26 34210	26 09570
27 79020	27 09546	27 79020	27 79013	27 09413	27 09413	27 09413	27 09413	27 29542	27 29542	27 29542	27 09540
28 09590	28 09524	28 14000	28 34296	28 34296	28 34296	28 34296	28 34296	28 34296	28 34296	28 34296	28 34296
29 79018	29 29700	29 09513	29 43249	29 43249	29 14196	29 09529	29 43296	29 43296	29 43296	29 43296	29 43296
30 79020	30 79022	30 79020	30 79020	30 09417	30 43440	30 29641	30 14281	30 29640	30 14440	30 34210	30 79020
31 43287	31 29792	31 29792	31 09644	31 09644	31 09644	31 09644	31 09644	31 09644	31 09644	31 09644	31 09644

Mikor van a születésnapod?

Mindenki azt a számot vásárolja, amely réltől a neve- vagy születésnapjára fel van jegyezve. Ezen számokból nemcsak egész sorsjegy, de 1/2, 1/3, 1/4 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kert szám már el volt adva.

Az I. osztályú sorsjegyek ára: ==

egy nyolczad (1/8) — 75 frt. vagy 1,50 k. || egy negyed (1/4) 1,50 frt. vagy 3.— k.
egy fél (1/2) 3.— „ 6.— „ || egy egész (1) 6.— „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvételtől vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden reudezéshez a hivatalos tervet ingyen mellélek. A hivatalos nyereményjegyzéket huzás után azonnal küldöm. Szíveskedjek megrendelését azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 3-ig

alóírt szerencsés fölrúslatához juttatni.

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14.

687 2—4

Dr. Manfred Glasgall
fogorvos Varazsdon

készít fogakat szájpdlás nélkül, arany és aluminium fogsorokat. Arany, porcelán, ezüst, amalgam és üveg plombákat.

Dr. Manfred Glasgall
zubar u Varazdinnu

prirediduje zube bez nebne plačice zubište iz zlata i aluminiuma, plombe iz zlata, porcellana srebra, amalgama i stakla.

688 6—*

Az állat-praeparatunk teljesen molymentesek.

Budapest, 1900. Állami érem.

Állatok minden fajának kitévésére vállalkozik

Katona Mihály

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkészítő intézete
BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítettnek, ezekben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitévése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK: MADARAK:

Egérnagyságu 080—1 fnt.	Pintynagyságu 080—1 fnt.
Menyét 2	Galamb 2
Nyest 5	Erdei bagoly 3
Hóka 9	Nagy sulykú (Uhu) 6
Vaddisznófej 15—20	Sas (nagy) 12
Szarvasfej 35—40	Keselyű 12
Siketfajkakas dördő helyzetben ágon faldiszul 10	Nyir 7
utánzó állványon 5	Siketfajd fej és fark faragott tablettán 7
Nyir 4	Nyir 4

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tablettákon, mint szobadisek, madarak, mint faldiszek, emlős-lörök tepieheknek természetűen utánzó fejekkel. Őz, szarvas, agancsok mondírozása tablettákra, levett agancsok koponyautánzóakra helyezése és minden egyéb praeparatori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számítatik. 694 1—10

Az intézet kitévési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, faldiskakasokat, uhu és tuzokat, medvét és medve-bocst, hiuzt, vadmacskát, yidrárt, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árrakkal lesznek fizetve.

A közlőgő bérmálás alkalma-ra ajánljuk dűsan felszerelt raktárunkat.

fehér és világos kelmékben
méterenkint 36 fillértől feljebb.
Mintákkal készséggel szolgálunk.

Schütz Sándor és fia
divatáruháza
Zala-Egerszeg.

Magyar Remekírók.

A magyar irodalom főművei. Megjelenik, félévenkinti 5 kötetes sorozatokban, összesen 55 kötetben ára 220 korona.

Megrendelhető:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvkereskedésben
Csáktornyan.

Bárminemű

könyvkötészeti munkát

elvéallal és gyorsan készít

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkötészete
Csáktornyan.

JEGYZÉKE az

50,000 nyeremények.

Legnagyobb nyeremény a lezszerencésőbb esetben:

1.000,000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
2	60000
1	40000
5	30000
1	25000
7	20000
9	15000
31	10000
67	5000
8	3000
432	2000
763	1000
1238	500
98	300
81700	200
3900	170
4900	130
50	100
3900	80
3900	40
50,000 nyer. és jut. kor. összesen	13.160,000

Az összes nyeremények 5 honap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Hat és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink. Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az 1-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjü a következők:

egy nyolczad (1/8) fnt	75	vagyis	150	korona
egy negyed (1/4)	150		3.	
egy fél (1/2)	3.		6.—	
egy egész (1)	6.—		12.—	

A sorsjegyeket utnvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervszet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb,

folyó év május hó 5-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és T^{sa}.

BANKHÁZ
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet:	VI., Teréz-körút 46/a.
Fiókok:	1. Váci-körút 4.
"	2. Múzeum-körút 11.
"	3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre tervezettel együtt küldeni.

I. osztály magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

Az összegét

korona összegben

utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.)

A nem létszó bírlendő.

Postos cím: